

በቤተሰብ ሕግ አንቀጽ 96 መሠረት በመካከላቸው የትዳር ሁኔታ መኖሩን የሚያስገነዝብ ሆኖ ተገኝቷል።

የሰበር መ/ቁ. 23493

ሰኔ 26 ቀን 1999 ዓ.ም

በመካከላቸው የትዳር ሁኔታ መኖሩ ከተረጋገጠ ደግሞ ጋብቻ መፈጸሙን በአንቀጽ 97/1/ መሠረት የሕግ ግምት /Legal presumption/ መውሰድ የሚቻል ሲሆን ይህንን የሕግ ግምት ማፍረስ የሚቻለው በአንቀጽ 97/2/ መሠረት ይህንን በሚክደው ወገን አስተማማኝ ማስረጃ በሚቀርብ ጊዜ ነው።

ጻፎች፡- መንበረፀሐይ ታደሰ

ዓብዱልቃድር መሐመድ

አሰግድ ጋሻው

ሒሩት መለሠ

ተሻገር ገ/ሥላሴ

በዚህ ረገድ በፌ/መ/ደ/ፍ/ቤት ክርክር ሲደረግ አመልካችና ሚች አቶ አማራ ይልማ ሲኖሩበት ከነበረው የቀበሌ አስተዳደር ለኢትዮጵያ ንግድ ባንክ በተገፈ ደብዳቤ ጋብቻው በፍቺ ከፈረሰ በኋላ ሚች ትዳር ያልነበራቸው መሆኑ የተገለጸ ቢሆንም ይህ ማስረጃ ሕጉ እንደሚጠይቀው የሕግ ግምቱን ለማፍረስ አስተማማኝ ማስረጃ ሆኖ አልተገኘም።

አመልካች፡- ወ/ሮ አንግሳው ዘገየ

መልስ ሰጭ፡- ወ/ሮ ወርቁ መኩንን

መዝገቡን መርምረን ፍርድ ሰጥተናል።

ፍ ር ድ

በዚህ መዝገብ የቀረበው ክርክር ከሁለቱ ተከራካሪ ወገኖች ሚስት ማን ነች? የሚለውን የሚመለከት ነው።

ክስ የቀረበለት የከፍተኛው ፍ/ቤት በዚህ ነጥብ ላይ ግራ ቀኝ ያቀረቡትን ክርክርና ማስረጃ ተመልክቶ የአሁን መልስ ሰጭ ከሚች ጋር በ1983 ዓ.ም ጋብቻ የፈፀመች ቢሆንም በኑሮ አለመግባባት በእርሷ ክስ አቅራቢነት በወረዳው ፍ/ቤት በ1992 ዓ.ም ጋብቻው እንዲፈርስ ተደርጓል። ይህንንም እርሷ አልካደችውም። በእርሷ በኩል የቀረበው ክርክር እንደገና በመስከረም 08 ቀን 1995 ዓ.ም ታርቁያለሁ የሚል ነው። ይሁን እንጂ ለማህበራዊ ዋስትና መ/ቤት የቀረበውን ማስረጃ እንደተመለከትነው በወረዳው ፍ/ቤት በተሰጠው የፍቺ ውሣኔ መሠረት ሚች ከአሁን መልስ ሰጭ ለተወለዱት ልጆች እስከ 1996 ዓ.ም ድረስ የልጅ ቀለብ በወር 50.00 ሲከፍል የቆየ መሆኑን ነው። መልስ ሰጭ እንደምትለው በ1995 ዓ.ም ታርቃ ቢሆን ኖሮ ሚች ለልጆች ቀለብ ባልከፈለ ነበረ። ይህም የሚያመለክተው መስከረም 08 ቀን 1995 ዓ.ም ታርቁያለሁ ስትል ያቀረበችው ማስረጃ እምነት የሚጣልበት አለመሆኑን ነው በማለት መልስ ሰጭ የሚች ሚስት አይደለችም፤ በተቃራኒው

ው ሣ ኔ

1. የፌዴራል ጠቅላይ ፍ/ቤት በመ/ቁ 21648 በታህሳስ 25 ቀን 1998 ዓ.ም. የሰጠው ውሣኔ መሠረታዊ የሕግ ስህተት ያለበት ሆኖ ስለተገኘ በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕ/ቁ. 348/1/ መሠረት በመሻር የፌ/ክ/ፍ/ቤት በመ/ቁ. 32637 በሐምሌ 28 ቀን 1997 የሰጠው ውሣኔ ጸንቷል።
2. በአመልካች ወ/ሮ አበባወርቅ ጌታነህና በሚች አቶ አማራ ይልማ መካከል የትዳር ሁኔታ መኖሩ ስለተረጋገጠ አመልካች የሚች ሚስት ናቸው ተብሎ ተወስኗል።
3. ግራ ቀኝ ወጭና ኪሣራ ይቻቻሉ።
4. መዝገቡ ተዘግቷል።

የማይነበብ የአምስት ጻፎች ፊርማ አለበት።

ነ/ዓ

የአሁን አመልካች የሚችሉ ሚስት መሆኗን በበቂ ማስረጃ አስደግፋ ያስረዳች ስለሆነ ሚስት ናት በማለት ወስኗል።

የይግባኝ አቤቱታ የቀረበለት የክልሉ ጠ/ፍ/ቤትም የይግባኝ ጉዳዩን ከመረመረ በኋላ የአሁን አመልካች በደምበጫ ወረዳ ፍ/ቤት መልስ ሰጭ ደግሞ በደ/ማርቆስ ወረዳ ፍ/ቤት ሚስትነታቸውን አረጋግጠው አስወስነዋል። ሚስትነት ተረጋግጦ የተሰጠውን ውሳኔ አንዳቸው የአንዳቸውን አላሻሩትም፤ ውሳኔው ሕጋዊ ውጤት ያለው ነው። ስለሆነም ሁለቱም ሚስቶች ናቸው በማለት ከመብት በኋላ የጡረታ አበሉ ለማን ይገባል የሚለውን በሚመለከት አበል በየጊዜው ለመክፈል ከደመወዝ ተቀናሽ እየሆነ ከተጠራቀመው የሚከፈል አስከሆነ ድረስ ከሚች ጋር ረዘም ላለ ጊዜ አብራ ለቆየችው መሆን ይገባል። በዚህ ጉዳይ መልስ ሰጭ ለ1983 ዓ.ም ጀምሮ ከሚች ጋር በትዳር የቆየች በመሆኑ የጡረታ አበሉ ለመልስ ሰጭ ይክፈል ከሚለው መደምደሚያ ደርሷል።

የሰበር አቤቱታ የቀረበውም የሥ/ፍ/ቤት የጡረታ አበሉ ለመልስ ሰጭ ሊከፈል ይገባል ለሚለው ውሳኔው መሠረት ያደረገው ምክንያት ሕጋዊ መሠረት የለውም፤ እንዲሁም የከፍተኛው ፍ/ቤት የግራ ቀኛችን ክርክርና ማስረጃ መርምሮ የአመልካችን ሚስትነት ለይቶ በአግባቡ ወስኖ እያለ የጠ/ፍ/ቤት ሁለታችንንም ሚስቶች ናቸው በማለት መወሰኑ አግባብ አይደለም የሚል ነው።

መልስ ሰጭም ውሳኔው ሊፀና ይገባል የምትልበትን ምክንያት በመግለጽ ተከራክራለች።

እኛም ጉዳዩን ተመልክተናል እንደተመለከትነውም ሁለቱም ወገኖች በየፊናቸው የሚች ሚስት እና የልጆቻቸው ሞገዚት መሆናቸውን በተለያዩ ፍ/ቤት አረጋግጠው አስወስነዋል። ይህ ውሳኔ በይግባኝ አማካኝነት የተሻረ ለመሆኑ በግራ ቀኝ በኩል የቀረበ መከራከሪያ የለም። ይህም ሲሆን ሚስትነትን በማረጋገጥ የተሰጠው ውሳኔ ሕልውና ያለው እና ሕጋዊ ውጤትን የሚያስከትል ነው። የጠ/ፍ/ቤቱ ይህንኑ መሠረት አድርጎ ሁለቱም ወገኖች

አመልካችና መልስ ሰጭ የሚች ሕጋዊ ሚስቶች ናቸው ሲል የሰጠው ውሳኔ በአግባቡ ሆኖ አግኝተነዋል።

ይሁን እንጂ የጠቅላይ ፍ/ቤት በዚህ ውሳኔ መገደብ ሲገባው ከዚህ አልፎ የጡረታ አበሉ ለየትኛዋ ሚስት ይገባል የሚለውን ጭብጥ ይዞ እና ይህንንም ለመለየት ከሚች ጋር ለረዥም ጊዜ በትዳር የኖረችው የትኛዋ ናት የሚለውን መሠረት አድርጎ የጡረታ አበሉ ለአሁን መልስ ሰጭ ሊከፈል ይገባል ሲል መወሰኑ በዚያው ጉዳይ ሁለቱም የሚች ሚስቶች ናቸው በሚል ከሰጠው ውሳኔ ጋር የሚጠርስ ሆኖ አግኝተነዋል። እንደቀረበለት ጥያቄ ሚስትነት በማረጋገጥ ረገድ ዳኝነት መስጠት ሲገባው ከተጠየቀው ዳኝነት ውጭ በመሄድና የሚስትነትን ውሳኔ ውጤት በሚያስቀር አካሄድን መወሰኑ ሥነ ሥርዓታዊ የሕግ ስህተት ፈጽሟል።

ው ሣ ኔ

1. ወ/ሮ አንግው ዘገዬ እና ወ/ሮ ወርቁ መኩንን ሁለቱም የሚች ሚስቶች ናቸው፤ የጡረታ አበሉም ለሁለቱም ሊከፈል ይገባል ብለናል።
2. የአ/ብ/አ/መ ጠቅላይ ፍ/ቤት በፍ/ብ/ይ/መ/ቁ. 07542 በየካቲት 16 ቀን 1998 ዓ.ም የሰጠውን ውሳኔ በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕ/ቁ. 348(1) መሠረት ተሻሽሏል።
3. የም/ሥ/ገጃ/መስ/ዞን ከፍተኛው ፍ/ቤት በመ/ቁ. 1039 በመስከረም 20 ቀን 1998 ዓ.ም የሰጠው ውሳኔ ተሻሯል። መዘገቡ ተዘግቷል።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት

ተ.ወ